

Nieuwsbrief april 2013

Onderwerpen in deze Nieuwsbrief

NIEUWS VAN HET NETWERK

- Verslag bijeenkomst klachtrecht
- Bijeenkomst met lid CEDAW Comité over mensenhandel en huiselijk geweld
- Voorbereiding zesde rapportage Nederland
- Andere (schaduw) rapportages
- Activiteiten van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag in 2013
- Nieuw in het Netwerk: Femmes for Freedom
- Nieuw in het Netwerk: Comensha
- Fusie van Aletta en E-Quality: Atria
- Postbus

NIEUWS VAN CEDAW

- Algemene aanbeveling over de economische gevolgen van huwelijk en familie-relaties
- Algemene aanbeveling 'toegang tot het recht'

OVERIG NIEUWS

- The Women's Convention turned 30
- Nummer Tijdschrift voor Genderstudies over CEDAW
- Aletta van nu prijs voor Shirin Musa (Femmes for Freedom)
- Brochure Facultatief Protocol

NIEUWS VAN HET NETWERK VN-VROUWENVERDRAG

Verslag bijeenkomst klachtrecht

Samen met Tiye International en Oxfam Novib organiseerde het Netwerk op 13 september 2012 een bijeenkomst over het klachtrecht bij het VN-Vrouwenverdrag. Leontine Bijleveld gaf in een inleiding een overzicht van de jurisprudentie van CEDAW, het Verdragscomité. Ze zette uiteen over welke vrouwenrechtenschendingen klachten gegrond zijn verklaard en wat dat opleverde voor betrokkenen en andere vrouwen. Van de bijeenkomst is een verslag gemaakt dat naar de deelnemers is gestuurd. U kunt het verslag [hier downloaden](#).

Bijeenkomst met lid CEDAW Comité over mensenhandel en huiselijk geweld

Op 29 november 2012 is door het Netwerk - en dan in het bijzonder Vluchtelingen Organisaties Nederland en de Vereniging voor Vrouw en Recht, een bijeenkomst georganiseerd over huiselijk geweld en vrouwenhandel. De Nederlandse regering had hierover op verzoek van het CEDAW-Comité aanvullend gerapporteerd ([Kamerstuk 28345 nr](#)

[123](#)), en de reactie van het CEDAW-Comité op deze tussenrapportage was net ontvangen ([brief CEDAW-Comité](#)). Tijdens de drukbezochte bijeenkomst lichtte Violeta Neubauer, lid van het CEDAW-Comité, de kritiek op de tussenrapportage en het Nederlandse beleid toe. De belangrijkste kritiek van het Comité op het Nederlandse huiselijk geweldbeleid is dat de (voorgenomen) maatregelen te weinig samenhang vertonen en dat een Nationaal Actieplan tegen Huiselijk Geweld veel te lang op zich laat wachten. Met betrekking tot bestrijding van vrouwenhandel is een belangrijk kritiekpunt dat het regeringsbeleid opvangorganisaties onvoldoende in de gelegenheid stelt slachtoffers van mensenhandel (o.a. in vreemdelingendetentie) te identificeren en te begeleiden. Ook werd nog eens benadrukt dat alle slachtoffers bescherming moeten krijgen, onafhankelijk van hun bereidheid mee te werken aan opsporing en vervolging van de daders. Het CEDAW-Comité vraagt de regering om in 2013 opnieuw te rapporteren over de genoemde onderwerpen.

Tijdens de bijeenkomst zegde de directeur van de directie Emancipatiebeleid, Carlien Scheele, toe om in het voorjaar van 2013 samen met het Netwerk een bijeenkomst te organiseren over de implementatie van het Vrouwenverdrag in Nederland. Ook zullen vrouwenorganisaties betrokken worden bij het nieuwe bredere emancipatiebeleid van minister Jet Bussemaker.

Na de bijeenkomst van 29 november heeft het Netwerk de bewindspersonen van het ministerie van Veiligheid en Justitie verzocht om overleg over de uitvoering van de aanbevelingen inzake huiselijk geweld en vrouwenhandel. Dit heeft nog niet tot een afspraak geleid.

Vorbereiding zesde rapportage Nederland

Behalve dat Nederland door het CEDAW-Comité is gevraagd om in de zomer van 2013 opnieuw aanvullend te rapporteren over huiselijk geweld en vrouwenhandel, staat voor 2014 de reguliere rapportage weer op de agenda: Nederland moet dat aan het VN-Comité rapporteren over de implementatie van het gehele vrouwenverdrag, en de wijze waarop de aanbevelingen van 2010 zijn opgevolgd. De Directie Emancipatie van het ministerie van OCW heeft aangekondigd een bijeenkomst op 25 april met de Nederlandse deelnemers aan de 57e vergadering van de Commission on the Status of Women (CSW) te willen aangrijpen om van gedachten te wisselen over deze 6e rapportage van de Nederlandse overheid aan de Committee on the Elimination of Discrimination Against Women (CEDAW). Verschillende leden van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag zullen bij dit overleg aanwezig zijn.

Andere (schaduw) rapportages

In de afgelopen maanden is het NJCM (Nedelands Juristen Comité Mensenrechten) druk bezig geweest met het samenstellen van NGO-schaduwrapportages onder het Rassendiscriminatie-verdrag (CERD), en het anti-folterverdrag (CAT). Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag is gevraagd input te leveren voor beide schaduwrapportages. De relevante passages uit de laatste schaduwrapportage onder het VN-Vrouwenverdrag zijn ingezonden; veel meer input kon door het Netwerk in verband met tijdgebrek helaas niet geleverd worden. Wel hebben een aantal bij het netwerk aangesloten organisaties inbreng geleverd. Zo heeft Tiyé International uitgebreid bijgedragen aan de CERD-schaduwrapportage. De schaduwrapportages zijn nog niet gepubliceerd, maar zullen t.z.t. verschijnen op de NJCM-website: www.njcm.nl/site/treaty_reports/list

Activiteiten van het Netwerk VN Vrouwenverdrag in 2013

Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag zal in 2013 natuurlijk blijven volgen in hoeverre de Nederlandse overheid de aanbevelingen van het CEDAW Comité opvolgt. Daarnaast

bereiden we ons voor op de zesde Nederlandse rapportage aan het Comité, die in 2014 plaats moet vinden. Het Netwerk is voornemens dan weer voor een schaduwrapportage te zorgen.

Verder hopen we in 2013 in een aantal regionale bijeenkomst aandacht te besteden aan de mogelijkheden het VN-Vrouwenverdrag op lokaal niveau te gebruiken. En wanneer er een oordeel van het CEDAW-Comité komt over de individuele klacht over het (in een bepaalde periode) ontbreken van een zwangerschapsuitkering voor zelfstandige, zullen we daar zeker ook aandacht aan besteden.

Nieuw in het Netwerk: Femmes For Freedom

Sinds de zomer van 2012 is Femmes for Freedom lid van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag. Femmes for Freedom streeft volledige naleving van het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW) na, in het bijzonder artikel 16: wereldwijde gelijke behandeling van vrouwen voor, tijdens en na het huwelijk. Femmes for Freedom is voor huwelijkse vrijheid: vrouwen moeten zelf hun partner kiezen, scheiden als ze willen scheiden, niet achtergelaten worden en niet getroffen worden door polygamie. Femmes for Freedom maakt zich sterk voor de algehele bewustwording van vrouwen en in het bijzonder zij die in huwelijkse gevangenschap verkeren. Femmes for Freedom geeft ook voorlichting over preventie van huwelijksdwang, huwelijkse gevangenschap, gedwongen achterlating en polygamie, treedt op als procespartij voor vrouwen en draagt bij in de proceskosten door middel van het Freedom Fund. Femmes For Freedom wil benadrukken dat zij geen religieuze of anti-religieuze organisatie is, maar een mensenrechtenorganisatie. Meer informatie: www.femmesforfreedom.com

Nieuw in het Netwerk: Comensha

Ook Comensha is in 2012 toegetreden tot het Netwerk VN-Vrouwenverdrag. CoMensha is een niet-gouvernementele organisatie die andere organisaties faciliteert met gegevens, kennis en signalen op het gebied van mensenhandel. Zo nodig zetten we tot actie aan. Binnen een (inter)nationaal veld werken we samen met organisaties die verantwoordelijk zijn voor de strijd tegen mensenhandel, de opsporing en vervolging van daders en de opvang en begeleiding van slachtoffers. Meer informatie: www.comensha.nl

Fusie van Aletta en E-Quality: Atria

Atria is het kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis in Nederland. Het instituut is in 2012 ontstaan uit een fusie tussen Aletta, instituut voor vrouwengeschiedenis en E-Quality, kenniscentrum voor emancipatie, gezin en diversiteit en heeft korte tijd Aletta E-Quality geheten. De nieuwe naam van het kennisinstituut is op 28 januari jl. in de Rode Hoed te Amsterdam gelanceerd. Website: <http://www.atria-kennisinstituut.nl>
Zowel Aletta als E-Quality waren aangesloten bij het Netwerk VN-Vrouwenverdrag; dit wordt nu door Atria voortgezet.

Postbus

Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag beschikt sinds kort over een officieel correspondentie-adres: Postbus 15180, 1001 MD Amsterdam. Voor alles wat niet per e-mail kan (want dat blijft voor een netwerk-organisatie toch wel het handigste communicatiekanaal).

NIEUWS VAN CEDAW

Algemene aanbeveling over de economische gevolgen van huwelijk en familie-relaties

Begin 2013 heeft het CEDAW-Comité een Algemene Aanbeveling gepubliceerd over artikel 16 van het VN-Vrouwenverdrag. De Algemene Aanbeveling gaat specifiek over de economische gevolgen van huwelijk en familierelaties, én van het verbreken van deze relaties. Er worden tal van aanbevelingen gedaan hoe de landen die partij zijn bij het verdrag de rechten van vrouwen op dit gebied dienen te waarborgen en te versterken. De Algemene Aanbeveling is nog niet in het Nederlands vertaald; de Engelse tekst vindt u [hier](#).

Algemene aanbeveling 'toegang tot het recht'

Het CEDAW-Comité heeft aangekondigd te willen komen met een aanbeveling over 'access to justice'. Tijdens de voorjaars sessie van 2013 heeft het Comité een discussie over het onderwerp georganiseerd. [Meer informatie](#)

OVERIG NIEUWS

The Women's Convention turned 30

Ter ere van het 30-jarig bestaan van het VN-Vrouwenverdrag is onder redactie van Ingrid Westendorp (Universiteit van Maastricht) een -engelstalig- boek verschenen met artikelen waarin ingegaan wordt op de verschillende bepalingen van het verdrag. [Meer informatie](#)

Nummer Tijdschrift voor Genderstudies over CEDAW

Het Tijdschrift voor Genderstudies wijdde het eerste nummer van 2013 (jaargang 16) aan CEDAW. Cees Flinterman, Rikki Holtmaat en Fleur van Leeuwen tekenden voor de themaredactie, en het redactioneel: Het CEDAW-Comité en de bevordering en bescherming van mensenrechten van vrouwen.

Een selectie uit de verdere inhoud:

Jasper Krommendijk: Just 'a little UN Committee' or important policy driver?

Leontine Bijleveld: Tien jaar individueel klachtrecht VN-Vrouwenverdrag. Is via een klacht bij het CEDAW-Comité de positie van vrouwen structureel te verbeteren?

Anna Śledzińska-Simon: making progress in elimination of gender stereotypes in the context of gender-based violence. The role of the CEDAW-Committee

Fleur van Leeuwen: interview met Cees Flinterman. Het CEDAW blijft noodzakelijk

Joan W. Scott: the Uses and Abuses of Gender (met een inleiding van Berteke Waaldijk)

Het tijdschrift is te lezen bij de betere bibliotheek. Losse nummers zijn voor € 19 plus verzendkosten te bestellen bij tvgarchief@gmail.com

Aletta van nu prijs voor Shirin Musa (Femmes for Freedom)

Op 28 januari is tijdens de lanceringsbijeenkomst van Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis, de winnares van de Aletta van Nu Prijs 2012 bekend gemaakt. Shirin Musa, oprichter van Femmes for Freedom, werd door de jury uitgeroepen tot winnares. De Aletta van Nu Prijs is bedoeld voor vrouwen die iets uitzonderlijks hebben gedaan, waarbij ze bestaande structuren hebben moeten doorbreken en weerstand hebben

moeten weerstaan. Met de door haar opgerichte organisatie *Femmes for Freedom* voert Shirin Musa strijd tegen huwelijksdwang en huwelijkse gevangenschap.

Brochure Facultatief Protocol

De brochure over het individueel klachtrecht onder het VN-Vrouwenverdrag is nog te bestellen bij PoWR. [Meer informatie](#)

AANMELDEN / AFMELDEN VOOR DE NIEUWSBRIEF; AANLEVEREN KOPIJ

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u eerder heeft aangegeven op de hoogte te willen blijven van de activiteiten van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag, of één van onze activiteiten hebt bijgewoond. Wilt u de nieuwsbrief niet langer ontvangen, stuur dan een e-mail naar schaduwrapportage@gmail.com

Heeft u dit exemplaar via/via ontvangen, en wilt u zich aanmelden voor de nieuwsbrief, dan kan dat via hetzelfde e-mail adres.

Bijdragen voor de nieuwsbrief kunt u sturen aan [Margreet de Boer](#), zij stelt de nieuwsbrief samen.